

Portugalsko, Německo, Polsko a Rumunsko. Většina evropských států a dále například Kanada, USA nebo Japonsko si zachovaly v podstatě konstantní úroveň čtenářské gramotnosti.

Estonsko – přehled výsledků			
Hlavní výsledky	Čtenářská gramotnost	Matematická gramotnost	Přírodovědná gramotnost
PISA 2000	-		
PISA 2003	-	-	
PISA 2006	501*	515	531
PISA 2009	501*	512*	528
PISA 2012	516	521	541*
PISA 2015	519	520	534
PISA 2018	523	523	530
Průměrná změna mezi cykly	+6,3*	+2,5*	+0,4
Krátkodobá změna výsledku (mezi roky 2015 a 2018)	+3,9	+3,9	-4,1
Popis křivky průběhu výsledků	stále vzrůstající	stále vzrůstající	konkávní (tvar hrbu)
Gramotnostní úrovně	Čtenářská gramotnost (2009 až 2018)	Matematická gramotnost (2012 až 2018)	Přírodovědná gramotnost (2006 až 2018)
Změny v zastoupení nejlepších žáků (úroveň 5 a 6)	+7,8*	+0,9	+0,7
Změny v zastoupení nejhorších žáků (pod úrovní 2)	-2,3	-0,3	+1,1

Poznámka: * statisticky významný trend, změna nebo výsledek nad nebo pod výsledkem PISA 2018.

V České republice pozorujeme propad průměrného výsledku ve čtenářské gramotnosti v letech 2006 a 2009 a jeho následné zlepšení na hodnotu blízkou té z roku 2000. Významné zlepšení přitom nastalo už v roce 2012, od té doby hodnota průměrného výsledku stagnuje (změny jsou malé a statisticky nevýznamné). Obrázcenou vývojovou křivkou prošlo například Maďarsko, v němž po zlepšení v roce 2009 následoval opět pokles výsledku na úroveň roku 2000. Dlouhodobě podobné výsledky ve čtenářské gramotnosti jako Česká republika má sousední Rakousko. Německo se průběžně zlepšovalo až do roku 2015, ale v posledním období jeho výsledek klesl na hodnotu srovnatelnou s ČR. Polsko mezi lety 2000 a 2006 přeskočilo z pozice pod průměrem zemí OECD do pásma

nadprůměru a navzdory jistému kolísání výsledků je patrné, že se i nadále zlepšuje. Pozoruhodný je vývoj čtenářské gramotnosti v Estonsku, které se od roku 2009⁵ setrvale zlepšuje až na úroveň Finska. Výsledky Finska se naopak od roku 2006 zhoršují, přesto však tato země zůstává na špičce Evropy.

Od posledního cyklu PISA 2015 se výsledek většiny zemí OECD a EU významně nezměnil, výrazné zlepšení pozorujeme (na obrázku 2.2) pouze v Turecku, naopak zhoršili se žáci z Lotyšska, Slovinska, Lucemburska, Japonska, Norska a Nizozemska.

5 Estonsko se do PISA zapojuje od cyklu PISA 2006.